

The page features a decorative graphic consisting of three blue circles of varying sizes and several thin blue lines. One large circle is at the top center, a smaller one is below it to the right, and another large circle is at the bottom right. Lines connect the top-left and top-right corners to the top circle, and a line connects the top-left corner to the middle circle. A long line also extends from the top-left towards the bottom-right circle.

**Komunikat na temat
uwarunkowań
społeczno - gospodarczych
funkcjonowania przedsiębiorstw
w kraju i województwie
warmińsko - mazurskim**

Październik 2016

1. Rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim

Liczba bezrobotnych w województwie warmińsko-mazurskim według stanu na dzień 30 września 2016 r., wyniosła 69 474 osób i w stosunku do sierpnia 2016 r. zmniejszyła się o 811 osób, tj. o 1,2%.

Na przestrzeni dwóch pierwszych tygodni października 2016 roku, liczba osób zarejestrowanych w urzędach pracy w naszym regionie, w stosunku do końca września, wzrosła o 778 osób (tj. o 1,1%) i wyniosła na koniec omawianego okresu 70 252 osoby. Spadek poziomu bezrobocia nastąpił w siedmiu powiatach, przy czym najbardziej w: elckim o 1,5% (tj. o 76 osób), m. Elbląg o 1,0% (tj. o 49 osób) oraz kętrzyńskim o 0,6% (tj. o 29 osób). Natomiast wzrost liczby osób bezrobotnych odnotowano w trzynastu i kształtował się od 0,8% w powiecie ostródzkim (wzrost o 43 osoby) do 7,7% (o 173 osoby) w powiecie mrągowskim.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w regionie, we wrześniu 2016 roku ukształtowała się na poziomie 13,7%, w kraju natomiast 8,3%. W odniesieniu do sierpnia 2016 r. wartość tego wskaźnika zarówno w województwie jak i w kraju zmniejszyła się o 0,2 pkt. proc. We wrześniu 2016 r. dystans pomiędzy wartością stopy bezrobocia w kraju i w województwie utrzymał się na takim samym poziomie jak w poprzednim miesiącu i wyniósł 5,4 pkt. proc. W ujęciu rocznym, tj. w odniesieniu do września 2015 r., stopa bezrobocia spadła we wszystkich województwach, najbardziej w województwie warmińsko-mazurskim i zachodniopomorskim (po 2,3 pkt. proc.), a w najmniejszym – w województwie opolskim (o 0,9 p. proc.).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2016 roku w województwie warmińsko-mazurskim wyniosło 139,0 tys. osób i wzrosło o 2,2% w stosunku do analogicznego okresu 2015 roku. W porównaniu do września ub. roku zatrudnienie wzrosło m.in. w transporcie i gospodarce magazynowej (o 8,7%), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 8,2%), w przemyśle (o 4,6%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,6%). Spadek zatrudnienia odnotowano w sekcjach: informacja i komunikacja (o 33,8%), działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 21,3%), administracja i działalność wspierająca (o 9,4%) oraz budownictwo (o 5,1%).

**Tabela 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w tys.
(Wrzesień 2015 – 2016)**

Wyszczególnienie	Wrzesień 2015	Wrzesień 2016
Ogółem	136,0	139,0
Przemysł	79,1	82,7
w tym przetwórstwo przemysłowe	72,2	75,7
Budownictwo	10,9	10,3
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	20,0	20,6
Transport i gospodarka magazynowa	5,2	5,6
Zakwaterowanie i gastronomia	2,5	2,7
Informacja i komunikacja	1,4	0,9
Obsługa rynku nieruchomości	2,2	2,2
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*	2,1	1,6
Administrowanie i działalność wspierająca	b.d.	6,4

* Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

2. Kursy walut, stopy procentowe

Średni miesięczny kurs dolara amerykańskiego w Narodowym Banku Polskim we wrześniu 2016 roku, wyniósł 390,75 zł/100 USD i zwiększył się w stosunku do poprzedniego miesiąca o 1,9%.

Średni miesięczny kurs euro w Narodowym Banku Polskim we wrześniu 2016 roku, wyniósł 430,86 zł/100 EUR i zwiększył swoją wartość w stosunku do poprzedniego miesiąca o 0,2%.

Średni miesięczny kurs franka szwajcarskiego w Narodowym Banku Polskim we wrześniu 2016 roku, wyniósł 396,15 zł/100 CHF i zwiększył swoją wartość w stosunku do poprzedniego miesiąca o 0,2%.

Na posiedzeniu w dniach 4-5 października 2016 r. Rada Polityki Pieniężnej (RPP) postanowiła utrzymać stopy procentowe na poziomie: stopa referencyjna – 1,50% w skali rocznej; stopa lombardowa – 2,50% w skali rocznej; stopa depozytowa – 0,50% w skali rocznej; stopa redyskonta weksli – 1,75%.

3. Sytuacja społeczno-gospodarcza kraju

- Liczba bezrobotnych zarejestrowanych w kraju w końcu września 2016 r. wyniosła 1 324,1 tys. osób i w porównaniu do sierpnia 2016 r. zmniejszyła się o 1,7% (tj. 22,8 tys. osób), natomiast w skali roku o 14,0% (tj. o 215,3 tys. osób).
- Stopa bezrobocia rejestrowanego we wrześniu 2016 r. wyniosła 8,3% i zmniejszyła się o 0,1 pkt proc. w porównaniu z poprzednim miesiącem. W odniesieniu do września 2015 roku – była niższa o 1,4 pkt. proc.
- Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2016 r. wyniosło 4 217,96 tys. osób i było o 3,9% większe niż przed rokiem. Wzrost zatrudnienia w skali roku odnotowano w większości sekcji, w tym najwyższy m.in. w zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,1%); handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,9%); działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,2%); budownictwie (o 5,1%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 5,0%). Spadek zatrudnienia nastąpił w górnictwie i wydobywaniu (o 2,9%).
- We wrześniu 2016 roku, przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 4 217,96 zł i w stosunku do tego samego okresu 2015 roku, wzrosło o 3,9%. Wzrost płac odnotowano w większości sekcji, najbardziej w zakwaterowaniu i gastronomii (o 7,1%); handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,9%); działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,2%); budownictwie (o 5,1%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 5,0%). Niższe niż przed rokiem były płace w górnictwie i wydobywaniu (o 2,9%).
- We wrześniu 2016 r. produkcja sprzedana przemysłu ukształtowała się na poziomie o 3,2% wyższym niż przed rokiem. Wzrost zanotowano w większości sekcji w tym m.in.: w górnictwie i wydobywaniu (o 7,5%); przetwórstwie przemysłowym (o 4,1%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,9%). Spadek produkcji odnotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę (o 11,6%).
- Dochody budżetu państwa w okresie styczeń-wrzesień 2016 r. ukształtowały się

na poziomie 238 606,4 mln zł (76,0% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2016 r.), wydatki – 259 222,2 mln zł (odpowiednio 70,3%), deficyt – 20 615,8 mln zł (odpowiednio 37,7%).

- Według wstępnych danych we wrześniu 2016 r. oddano do użytkowania 14,1 tys. mieszkań, tj. o 6,2% więcej niż przed rokiem. Większą liczbę mieszkań obserwowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 7,6% do 7,3 tys. mieszkań), w budownictwie indywidualnym (o 5,9% do 6,4 tys.), w budownictwie spółdzielczym (169 mieszkań wobec 120 mieszkań przed rokiem) i komunalnym (182 mieszkań wobec 160 mieszkań przed rokiem). Mniej mieszkań do użytkowania oddano w budownictwie społecznym czynszowym (20 mieszkań wobec 96 mieszkań przed rokiem) i zakładowym (42 mieszkania wobec 82 mieszkania przed rokiem).
- Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana we wrześniu 2016 r. na terenie kraju była o 14,9% niższa niż przed rokiem. Spadek produkcji budowlano-montażowej odnotowano we wszystkich działach budownictwa: roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 18,9%), roboty budowlane specjalistyczne (o 14,3%) oraz roboty związane z budową budynków (o 11,3%).
- We wrześniu 2016 r. sprzedaż detaliczna zwiększyła się w skali roku o 6,3%. Wzrost w skali roku nastąpił we wszystkich grupach, przy czym, najwyższy odnotowano w grupie: pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach (o 14,6%), paliwa stałe, ciekłe i gazowe (o 6,0%); żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 5,9%) oraz pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 5,2%).
- Sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych we wrześniu 2016 r. była wyższa o 7,0% niż przed rokiem, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zwiększyła się o 5,1%.

4. Wpływ czynników makroekonomicznych na sytuację społeczno-gospodarczą Warmii i Mazur

- Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu 2016 r. wyniosło 3 465,94 zł, co stanowi 82,2% przeciętnego wynagrodzenia w kraju i w stosunku do analogicznego okresu 2015 roku wzrosło o 3,8%. W porównaniu do września 2015 roku wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano w większości sekcji, m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 9,7%), w informacji i komunikacji (o 9,0%), w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 5,0%), w budownictwie (o 4,6%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 3,9%). Spadek płac odnotowano m.in. w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 9,1%).

**Tabela 2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w zł
(Wrzesień 2015-2016)**

Wyszczególnienie	Wrzesień 2015	Sierpień 2016
Ogółem	3 339,80	3 465,94
Przemysł	3 383,44	3 572,14
w tym przetwórstwo przemysłowe	3 344,55	3 542,95
Budownictwo	3 451,09	3 610,49
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	2 920,44	3 065,16
Transport i gospodarka magazynowa	3 927,60	2 960,23

Zakwaterowanie i gastronomia	2 849,54	2 960,13
Informacja i komunikacja	4 396,23	4 792,93
Obsługa rynku nieruchomości	4 408,54	4 476,35
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna*	3 792,25	3 445,78
Administrowanie i działalność wspierająca	b.d.	2 389,09

*Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

- Produkcja sprzedana budownictwa, w cenach bieżących, we wrześniu 2016 r. wyniosła 220,1 mln zł i była o 28,4% niższa niż we wrześniu ub. roku i o 29,7% wyższa niż przed miesiącem.
- Produkcja budowlano-montażowa, w cenach bieżących, we wrześniu 2016 r. ukształtowała się na poziomie 140,2 mln zł i stanowiła 63,7% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa. W stosunku do poprzedniego miesiąca produkcja budowlano-montażowa wzrosła o 21,9%, a w stosunku do września ubiegłego roku spadła o 29,0%. Spadek odnotowano we wszystkich działach budownictwa: roboty budowlane związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 33,7%), roboty budowlane specjalistyczne (o 30,8%) oraz roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków (o 23,0%).
- Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu 2016 r. osiągnęła wartość 2 662,4 mln zł i była o 7,0% wyższa niż we wrześniu ub. roku. Wzrost produkcji sprzedanej odnotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 45,2%), przetwórstwie przemysłowym (o 6,9%) oraz dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 1,8%). Spadek produkcji sprzedanej nastąpił w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,0%).
- Według wstępnych danych we wrześniu 2016 r. oddano do użytkowania 376 mieszkań, tj. o 15,3% (o 50) mieszkań więcej niż przed rokiem. Mieszkania do użytkowania przekazali inwestorzy indywidualni – 185 (49,2% ogółu oddanych mieszkań), inwestorzy budujący mieszkania na sprzedaż lub wynajem – 151 (40,2%) oraz budownictwo zakładowe – 40 (10,6%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio: 51,8%, 47,9% i 0,3%. Mieszkania oddane do użytkowania w województwie warmińsko – mazurskim we wrześniu 2016 r. stanowiły 2,7% mieszkań oddanych do użytkowania w kraju.
- We wrześniu 2016 r. sprzedaż detaliczna zmniejszyła się w skali roku o 5,7%. Wzrost odnotowano m.in. w grupie: farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny (o 29,7%); meble, rtv, agd (o 25,6%); tkaniny, odzież, obuwie (o 23,6%). Spadek sprzedaży wystąpił m.in. w grupie pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 25,8%) i pozostałe (o 24,3%).
- Sprzedaż hurtowa we wrześniu 2016 r. w skali roku wzrosła o 23,6%. W przedsiębiorstwach handlowych sprzedaż hurtowa zwiększyła się o 13,2%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych¹ spadła o 2,5%.

¹ Przedsiębiorstwo hurtowe – wyspecjalizowane przedsiębiorstwo handlowe w sprzedaży hurtowej; przedsiębiorstwo prowadzące określony rodzaj działalności hurtowej (handel hurtowy); pośrednik między producentami i importerami, a handlem detalicznym.

Opracowanie:

Wydział Polityki Rynku Pracy,

Zespół Przewidywania i Zarządzania Zmianą Gospodarczą

WUP w Olsztynie, na podstawie:

- 1) Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju. I-III kwartał 2016 r. Główny Urząd Statystyczny; 24.10.2016 r.
- 2) Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa warmińsko-mazurskiego we wrześniu 2016 r., Nr 08/2016. Urząd Statystyczny w Olsztynie, 28.10.2016.
- 3) Strona internetowa Narodowego Banku Polskiego, www.nbp.pl